

ПРАВИМ ЖИВОТА ПО-СЛАДЪК

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

Към годишния консолидиран финансов отчет на ГРУПАТА „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД
за 2020 г.

Настоящата Нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на чл.51 във връзка с чл. 41 и чл. 48 от Закона за счетоводството и е неразделна част от Консолидирания доклад за дейността на дружествата от ГРУПАТА.

Публичната нефинансова информация, която се представя за тази цел, отразява целите и резултатите от дейността на ГРУПАТА „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ по въпроси, свързани със социалните и екологичните дейности, правата на човека и борбата с корупцията, в контекста на корпоративната социална отговорност и устойчивото развитие на Дружествата в ГРУПАТА.

1. БИЗНЕС МОДЕЛ

Бизнес модел

ГРУПАТА е с дългогодишна история, която датира от 1912 г. като основната дейност е насочена към производството на захар, захарни изделия, етилов алкохол, високопротеинов фураж, топло и ел. енергия, производство на опаковки, ремонтно-механични услуги.

Горепосочените дейности се развиват в холдингова структура състояща се от „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД и дъщерните дружества „ЗАХАР“ ЕАД, „ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕАД, „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД“ ЕАД и „РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕООД.

Целта на ГРУПАТА е да се утвърждава като конкурентоспособен холдинг на вътрешния и международните пазари и да разширява пазарния си дял.

За постигане на целите си дружеството наред със своите дъщерни компании се стреми да внедрява съвременни технологии, използвайки квалифициран персонал за постигане на високо качество на произвежданата продукция.

Стратегията на ГРУПАТА за поддържане на своята конкурентоспособност е да поддържа високо технологично ниво на машинния парк и повишавайки производителността на труда да снижава себестойността на крайния продукт.

Организационна Структура

ГРУПАТА ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД включва Дружество-майка и неговите четири дъщерни дружества. Дружество-майка има инвестиция в едно асоциирано дружество.

„ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД, дружеството- майка, е търговско дружество, регистрирано в България по ТЗ, със седалище и адрес на управление гр. Горна Оряховица, ул. Свети Княз Борис Първи № 29. „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД е публично дружество.

Дружеството-майка е с двустепенна структура на управление и се управлява от Надзорен съвет, състоящ се от пет членове и Управителен съвет, състоящ се от трима членове.

Надзорният съвет установява и контролира стратегическите насоки за развитие на Дружеството и ГРУПАТА, дава насоки при определяне на визията и контролира тяхното изпълнение. Работата на Надзорният съвет се подпомага от Одитен комитет.

В Дъщерните дружества е избрана едностепенна система на управление изразяваща се в следната структура: Общо събрание; Съвет на директорите;

Дружеството с ограничена отговорност „РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕООД е със следната структура:

Едноличен собственик на капитала;

Управител ;

Прокурист;

В ГРУПАТА е възприето колективното представителство като за всяко едно дружество е предвидено представителството да се осъществява от Изпълнителния директор на дружеството заедно с някой от останалите членове на управителния орган /Управителен Съвет или Съвет на Директорите/.

Този принцип е пресъздаден и в „РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕООД, където е предвидено, че дружеството се представлява от управител и прокурист.

В „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД, дружеството- майка, има обособени няколко звена, които са на вътрешна стопанска сметка и нямат взаимоотношения с външни институции като самостоятелно юридическо лице:

- „Завод за захарни изделия“;
- „Завод за спирт“;
- „Завод за опаковки“;
- „Фирмено управление“.

ГРУПАТА разполага с добре изградена производствена база и складово стопанство. В своята дейност се придържа към въведената политика за високо качество на продукцията, точност и коректност към изпълнение на договорите за производство и доставка. Стоковото разнообразие е значително особено в производството на захарни изделия.

Произвеждат се твърди карамелажни бонбони, различни видове халви, вафли, локуми, лактоподобни бонбони, натурални бонбони и желе бонбони.

Заводът за спирт произвежда етилов алкохол за хранителни, фармацевтични и индустриални цели и високопротеинов фураж.

Печатарската дейност в Завода за опаковки се развива в сферата на дълбокия печат, флексо печата и офсетовия печат.

Производството на захар, на топлоенергия и ел. енергия, търговията и ремонтно механичните услуги се осъществяват съответно от дружествата „ЗАХАР“ ЕАД, „ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕАД, „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД“ ЕАД и „РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕООД.

Дружествата от ГРУПАТА разполагат с добре развита инфраструктурна мрежа. Разположени са до главен път. Дружеството-майка е собственик на индустриален ЖП клон с изградена железопътна мрежа за нуждите на отделните заводи, която е свързана с националната ЖП инфраструктура.

ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД- Дружеството- е пълноправен член и член на борда на ASUC-европейската асоциация на търговците на захар, която подпомага индустрията за търговия със захар на ниво ЕС и редовно консултира институциите на ЕС по всички важни въпроси, засягащи търговията със захар. Чрез обширното си членство представлява над 60 компании, търгуващи със захар.

2. Фирмени политики

Екологична политика

В ГРУПАТА „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД опазването на околната среда е сред важните управленски приоритети на компанията.

Политиката на компанията по околна среда се изразява във вземането на управленски и организационни решения, имащи за цел непрекъснато подобряване на качеството на предлаганите от компанията продукти и услуги при ефективно използване на необходимите ресурси. Ръководството на компанията следва изготвените политики по околна среда в цялостната си дейност, осъзнава своята отговорност да развива не само успешен, но и социално отговорен бизнес с грижа за защита на околната среда и бъдещите поколения.

В стремежа да завоюваме доверието на клиентите и всички заинтересовани страни се основаваме на следните принципи по отношение на околната среда:

- Ефективно управление на аспектите на околната среда, свързани с дейността на фирмата с цел предотвратяване или намаляване на вредното им въздействие;
- Стриктно спазване на приложимите закони и други изисквания, свързани с аспекти на околната среда;
- Намаляване до минимум и по възможност предотвратяване на замърсяването на околната среда чрез приемане на превантивни мерки;
- Периодично отчитане на изпълнението на общите и конкретни цели по управление на околната среда и актуализирането им при необходимост;
- Поддържане на процес на непрекъснати подобрения в работата и управлението на околната среда при ангажимент на целия персонал;
- Стремеж към икономично потребление на природните ресурси;
- Разделно събиране на производствени и битови отпадъци и предаването им за рециклиране;
- Осигуряване на висок професионализъм и засилване на отговорността към опазване на околната среда;
- Търсене на най-добрите практики и информация за научни тенденции при управление на аспектите на околната среда;

Социална политика

За „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД и дъщерните ѝ компании е важно наетия персонал да бъде удовлетворен от своя труд и да се чувства съпричастен с успешното развитие на дружеството.

Ръководството на дружеството и на дъщерните дружества, съвместно със синдикалните организации, считат социално-битовото обслужване и подпомагане на персонала за важна предпоставка за икономическото развитие на дружеството и кадровото обезпечаване с квалифициран персонал.

Социално-битовите дейности са регламентирани в Колективния трудов договор на всяка една от компаниите в ГРУПАТА, изготвен в съответствие с изискванията на Кодекса на труда.

Политика по отношение на служителите

Водени от предизвикателството на съвременната пазарна среда и постоянно нарастващия недостиг на квалифицирана работна ръка Ръководството на ГРУПАТА оценява, че успешния бизнес и стабилното развитие са възможни само чрез постигане на високо качество на продуктите и услугите, които предлага и заслугата за растеж са квалифицираните работници и служители. За това се полагат непрекъснати грижи персонала да се чувства удовлетворен от условията на труд и възможностите за лично и професионално развитие. За постигането на тези цели Ръководството се ръководи от следните принципи:

- Нулева дискриминация при наемане на работа, във връзка със заплащането на положениа труд, достъп до обучение, повишение, на база расов, национален и социален произход, религия, инвалидност, пол, сексуална ориентация, семейно положение, членство в синдикат, политически възгледи и друго условия което може да доведе до дискриминация.
- Гарантиране правото да се сформират, участват и организират синдикати по техен избор и да се договарят колективно и от свое име с фирмата.
- Осигуряване на възможност за участие в обучения, семинари и конференции за повишаване на квалификацията и компетентностите на персонала и предоставяне на възможност на база индивидуална оценка и мотивация за лично развитие на работниците и служителите да кандидатстват за работни места с по-висока сложност на задачите, както и по-високи позиции.
- Гарантиране на здравословни и безопасни условия на труд и управление на риска за здравето и безопасността на работещите.
- Осигуряване на социални придобивки на служителите

3. Резултати от прилагането на фирмените политики

Екология

За спазването на екологичните политики „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД:

- инсталира нов модерен електрофилтър в ТЕЦ, който е с висока ефективност в почистването на димните газове (99,8%).
- Изградена е изпарителна станция в Завода за спирт, като по този начин от отпадъчната зърнена шлемпла се получава фуражен продукт за храна на селскостопански животни;
- Има сключен договор с Градска пречиствателна станция за пречистване на отпадъчните води;

- Извърши техническа и биологична рекултивация на сатурачните полета, както и на част от сгуроотвала;
- Изгради ново депо за отпадъци отговарящо на съвременните изисквания;
- Замени опаковката на захар „Сладея“, която бе полипропиленова и не можеше да се рециклира с хартиена;
- Замени част от използваното гориво (въглища) с биомаса, като така ще се постига значително намаляване на въглеродните емисии отделяни в атмосферния въздух;
- Изграждане на фотоволтаични паркове (ФЕЦ)

ФЕЦ с мощност 998,3 kWp

ФЕЦ с мощност 3551 kWp

Дейности за изпълнение на политиките на фирмата по екологичните въпроси:

Текущото въздействие на дейността на дружеството върху околната среда се контролира, чрез провеждането на собствения мониторинг (наблюдение) по компоненти: води, въздух, почви и ниво на шумовото замърсяване, чрез измервания, извършени от акредитирани лаборатории.

Предвидимото въздействие на дейността на дружеството върху околната среда се изразява в прилагането на фирмените процедури за управление на компонентите по околна среда и идентификация на аспектите, свързани с околната среда и оценката на риска. От провеждането на ежегодния преглед на аспектите на околната среда, се отчита и съответствието на дейността на фирмата с нормативните документи.

На територията на Дружеството е въведено разделно събиране на отпадъците. Приоритет е предаването на отпадъците за рециклиране и оползотворяване. Отпадъците се предават на фирми имащи разрешение за дейности с отпадъци, съгласно изискването на законодателството.

Европейската схема за търговия с емисии е механизъм за ограничаване обема на емисии парникови газове от горивните инсталации и операторите на въздухоплавателни средства. Изпълнението и е разделено на търговски периоди, наричани фази.

Настоящата трета фаза на ЕСТЕ започна през 2013 г. и продължи до 2020 г.

От 2007 г. „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД е участник в Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ) като оператор на горивна инсталация за производство на електро и топлоенергия и на варово стопанство към завода за захар. Основния дял от генерираното годишно количество емисии на парникови газове от инсталацията на ГРУПАТА „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД е на „ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕАД.

Като оператор на такава инсталация всяка година „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД е задължено да изготвя в съответствие с одобрен от компетентния орган план за мониторинг - Годишен доклад за емисиите на парникови газове от инсталацията. Годишният доклад се верифицира от независим верификатор. В срок до 30 Април на годината се внасят по сметката на държавата в Националния регистър за отчитане на издаването, притежаването, предаването, прехвърлянето и отмяната на квоти за емисии на парникови газове сертификати равни на количеството емитиран CO₂ през отчетната година, съгласно Годишния верифициран доклад.

Като оператор на инсталация участник в схемата за търговия „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД получава безплатно определен брой квоти от правителството. Докато в началото на схемата квотите бяха

раздавани предимно безплатно, от 2013 г. основният начин за осигуряването им е търговията. От началото на третата фаза през 2013 г. безплатно разпределените квоти на инсталацията са:

Трета фаза (2013-2020 г.)	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Безплатно разпределени квоти, t CO ₂	26 157	25 551	24 962	24 373	23 787	23 199	22 611	22 027
Емитирани от инсталацията, t CO ₂	60 723	51 824	71 293	50 043	49 404	35 160	74 138	34 882

През 2020 г. са емитирани 34 882 тона емисии, което е с 12 855 тона повече от безплатно разпределените квоти на инсталацията. Необходимото количество емисии е закупено в периода 10.2019-31.12.2020 за 520 хил. лв.

„ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД е оператор на две комплексни разрешителни:

Комплексно разрешително №54/2005 г., актуализирано с Решение №54-Н0-И0-А6-ТГ1/2020 г., за експлоатация на следните инсталации и съоръжения: Завод за захар (т.6.4.2 „б“ от Приложение №4 към ЗООС) и Завод за спирт (т.4.1 „б“ от Приложение №4 към ЗООС). Останалите заводи също са под режима на комплексното разрешително, но като инсталации извън Приложение 4 на ЗООС.

Комплексно разрешително №508-Н0-И0-А0/2015 г., за експлоатация на следната инсталация и съоръжения: „Депо за депониране на неопасни отпадъци от сгурия, шлака, дънна пепел от котли и увлечена летяща пепел“ – т. 5.4 от Приложение 4 към ЗООС.

В комплексните разрешителни са заложили изисквания за извършване на собствен мониторинг на емисиите в отпадъчните води, във въздуха, отпадъци, почви, подземни води и др., със определена честота.

В „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД през 2020 г. са извършвани от акредитирани лаборатории химични анализи и измервания на стойност 19 559.50 лв. Заплатени са и таксите дължими към Басейновата дирекция, съгласно разрешителните за водовземане на речна и кладенчова вода, за заустване и други на стойност 10 389,12 лв.

За подобряване контрола върху разхода на вода от подземни и повърхностни източници бяха монтирани нови разходомери на стойност 35 847,69 лв.

В „ЗАХАР“ ЕАД през 2020 г. са извършвани от акредитирани лаборатории химични анализи и измервания на стойност 7 353 лв.

Заплатени са и таксите дължими към Басейновата дирекция, съгласно разрешителните за водовземане на речна и кладенчова вода, за заустване, за нарушаване на непрекъснатостта на реката и др. в размер 3 204,68 лв.

„ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕАД отговаря на законовите изисквания за опазване на околната среда чрез правилна експлоатация и поддържане на съоръженията с екологично предназначение.

В съответствие на законодателството на част от територията на съществуващо старо депо бе изградено ново Депо за неопасни отпадъци за сухо депониране на неопасни отпадъци отговарящо на екологичните изисквания (с изолиращи слоеве, геомембрани и др.). На останалите терени бе извършена техническа и биологична рекултивация и те бяха залесени с местни видове растителност. През отчетната 2020 г. в клетката на депото са депонирани 3 765 тона отпадъци, за което са заплатени 27 484,50 лв. такси за отчисления, представляващи 50 % от пълния размер на дължимите отчисления.

В ТЕЦ-а през 2020 г. са извършвани от акредитирани лаборатории химични анализи и измервания на стойност 18 059,83 лв.

Заплатени са и таксите дължими от ТЕЦ към Басейновата дирекция, съгласно разрешителните за водовземане на речна и кладенчова вода, за заустване, за нарушаване на непрекъснатостта на реката и др. в размер на 3 538,69 лв.

През 2020 г. в „РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА“ ЕООД не са правени измервания на емисии от неподвижни източници, т.к. не са експлоатирани, разпределени са суми от анализи на води, шум, почви и др. в размер на 600,33 лв.

„ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД“ ЕАД е Дружество с нисък екологичен риск. Не се правят измервания и анализи на компоненти на околната среда.

Във връзка с усилията на Дружеството в посока внедряването на технология, която да позволи замяната на част от използваното твърдо гориво с биомаса, като се очаква това да доведе до значително намаляване на въглеродните емисии и реализирането на първи етап от изграждането на общо две фотоволтаични централи на територията на компанията, а именно фотоволтаичен парк с мощност 998,3 kWp .

През октомври 2020 г. „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД зариби участък от река Янтра с 260 кг. шаран. Инициативата е продължение на успешната екологична кампания за опазване и обогатяване на биоразнообразието, която дружеството стартира през пролетта на 2019 г. Тогава в реката беше пуснат 250 кг. зарибителен материал от същия вид.

„ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД бе отличено с две трети места в две категории: Индустрия и производствен сектор и Зелена инвестиция, на преведеното през октомври 2020 год. 10-тото юбилейно издание на Националния конкурс „Най-зелените компании в България“.

Социална политика

В основата на социалния диалог е регулирането на трудовите и осигурителните въпроси. В ГРУПАТА ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД има подписани Колективни трудови договори, в които са договорени по-добри условия от нормативно регламентирани в Кодекса на труда и подзаконовата нормативна уредба. Създадена е Комисия за социално сътрудничество, която заседава при обсъждане на въпроси, свързани с трудовите и осигурителните отношения на работещите. В ГРУПАТА ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД функционират две синдикални организации: КНСБ и КТ подкрепа.

ГРУПАТА ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД е коректен работодател към своите служители и работници в изплащането на договорените трудови възнаграждения и осигуровки и има постигнати договорености с банкови институции за преференциални условия при ползване на кредити и застраховка за служителите.

ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД, ЗАХАР ЕАД и ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД ЕАД членуват в Сдружение Съюз на производителите на захар и захарни продукти. Съюзът на производителите на захар и захарни продукти е сдружение с нестопанска цел. Извършва своята дейност в частна полза на членовете си и обединява производители на захар, спирт, опаковки, шоколадови и захарни изделия, нишесте и гликоза.

Дружествата от ГРУПАТА ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД членуват в работодателската организация Българска стопанска камара– съюз на българския бизнес. БСК е неправителствена организация, учредена е на 25 април 1980 г. В своята над 40-годишна история БСК се утвърди като един от водещите партньори на държавата при определянето на икономическата политика, запазвайки своята партийна неангажираност и водейки се единствено от принципите за национално отговорно поведение, компетентност и коректност. Българската стопанска камара е призната за представителна организация на работодателите на национално равнище.

Като публична и социално отговорна компания ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД през годините е подкрепяла редица дарителски каузи в сферата на социалните дейности . В ситуация на обявена епидемиологична обстановка Дружеството-майка дари 2 300 л. спирт на МБАЛ Св. Иван Рилски гр.Горна Оряховица, Спешна медицинска помощ гр. Горна Оряховица и Община Горна Оряховица.

През 2020 г. ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД дари 28 кг. билкови пастили с натурални масла „Лукчета плюс“ и 1590 бр. вафли Еврика!, като участва в кампанията Хапка надежда, в подкрепа за медиците на първа линия в борбата с коронавируса.

Политики свързани с персонала

Заплащане и финансови стимули

Съгласно действащата нормативна уредба в страната, трудовото възнаграждение в ГРУПАТА „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД се определя според времетраенето на работата. За всяко лице в Дружеството с Трудови договори са договорени основно месечно възнаграждение, допълнително трудово възнаграждение/клас/и размера на платения годишен отпуск.

Въведена е система за оценка, според която работниците и служителите се атестират минимум един път в годината или след изтичане на срока за изпитване. Оценката на изпълнението на трудовите възнаграждения на работниците и служителите е ежемесечна и се извършва от преките ръководители.

При пенсиониране се изплаща обезщетение съгласно Кодекс на труда и Колективен трудов договор. В Колективния трудов договор е договорено и допълнително подпомагане за родители на новородено дете и първокласници.

В дружеството е утвърден списък на работните места за трудоустроени лица с намалена трудоспособност и списък на работните места за трудоустроени лица с трайно намалена

работоспособност изготвени, съгласно наредба № РД- 07-1 от 2.02.2012 год. и чл. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредба за трудоустрояване. Определени са общо 52 работни места за хора с намалена работоспособност и работещи с 50 % и повече процента неработоспособност.

Здраве и безопасност на труда.

В ГРУПАТА се извършва преглед и анализ на основните индекси, касаещи трудовите злополуки.

Наименование	2020 г.	2019 г.
Коефициент на честота на производствените злополуки	2,91	2,7
Коефициент на тежест	0,087 дни	0,32 дни
Брой трудови злополуки	2	2

В ГРУПАТА личните предпазни средства и работно облекло се доставят по заявка на ръководител на подразделение и се одобряват от ресорния директор, съгласно утвърдени „Списък за работно облекло" и „Списък за ЛПС" на работещите в „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ" АД и дъщерните дружества.

Определянето на ЛПС и работно облекло се основава на резултатите от оценка на риска, идентифицираните опасности на конкретните работни места и експозицията на вредностите в условия, при които ще се използват. При необходимост списъците се актуализират на база извършена актуализация на оценката на риска.

Във връзка с развилата се епидемиологична обстановка в страната и обявеното извънредно положение се наложи извършването на всекидневна дезинфекция по график на помещения и повърхности, измерване на телесната температура на работници и служители, осигуряване на всеки служител на дезинфектант, маски и ръкавици. Извършваните дейности се регистрират в Дневник за дезинфекция на конкретни повърхности и Дневник за измерване на телесна температура. За ограничаване на разпространението на корона вируса ръководството осигури PCR тест и антигенен тест за сметка на работодателя на всеки работник или служител, който проявява грипозни симптоми. Дружеството е включено в третата вълна за имунизация. За спазване на Заповедта на Министъра на здравеопазването в ГРУПАТА се създаде организация на работа, която да доведе до минимум на преките контакти чрез насочване на част от служителите за работа от домът им и осигуряване на необходимите ресурси за това.

Условията и редът за провеждане на обучение и инструктаж по безопасност и здраве при работа на служителите, се извършва в съответствие с изискванията на наредба № РД 07-2 от 2019 год. за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд чрез начални и периодични инструктажи.

При постъпване на работа, новоназначените служители задължително се запознават с Правилника за вътрешния трудов ред, Аварийния план за действия при бедствия, аварии, катастрофи и противопожарните правила.

Провеждат се обучения на длъжностните лица по здравословни и безопасни условия на труд. Всички работниците и служителите на територията на „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ" АД и дъщерните фирми имат застраховка „Трудова злополука" и „Живот".

Осигуряване на профилактични прегледи за всички работещи.

През 2020 год. е осигурен специализиран медицински преглед от специалист офталмолог, съгласно разпоредбите на Наредба №7 от 15.08.2005 год. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплей.

Осигуряват се топли напитки при влошени климатични условия и тонизиращи и ободряващи напитки за лицата полагащи нощен труд.

Със заповед на Изпълнителния Директор са определени длъжностите, за които се полага безплатна храна и/или добавки към нея.

За работещите във специфични условия на труд се полага допълнителен платен годишен отпуск в размер на 6 дни.

Професионално развитие.

Работниците и служителите имат възможност да участват в обучения, семинари и конференции. На база на индивидуалната оценка и мотивацията за лично развитие работниците и служителите имат възможност да кандидатстват за работни места в структурни звена с по-висока сложност, както и на по-високи позиции.

За новопостъпили млади работници без трудов опит се определя опитен служител с функции на „наставник“.

В помощ на обществото

В ГРУПАТА ЗАХАРНИ ЗАВОДИ е приет Етичен кодекс, който е задължителен за целия персонал. В него е декларирана ангажираността на Ръководството по отношение на защитата на човешките права. В Дружествата от ГРУПАТА не полагат труд лица под 16 год.

Равенство на половете на ръководни позиции.

Равнопоставено е третирането на мъжете и жените при назначаването им на отговорни ръководни позиции в структурните звена на всяко дружеството. Доказателство за това са редица жени, заемащи ръководни постове в ГРУПАТА като г-жа Валентина Ралева-Изпълнителен директор на ЗАХАРНИ ЗАВОДИ и Председател на Управителния съвет, г-жа Мая Цанкова- Член на Управителния Съвет и Директор Качество, г-жа Цанка Ганева и г-жа Тотка Симеонова – членове на Одитния Комитет.

Балансирано е представителството на мъжете и жените в процеса на вземане на решения по социалната политика на всяко дружеството и синдикалните организации.

	2020 г.	2019 г.
Общ брой персонал	695	767
От които мъже	342	381
От които жени	353	386
Персонал на ръководни позиции	51	51
От които мъже	34	32
От които жени	17	19

Политика за борба против корупцията.

„ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД и дъщерните му дружества не толерират каквато и да е форма на подкуп или корупция. В частност, ГРУПАТА приема да се въздържа от всякакви действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен или пасивен подкуп.

Политиката е приложима за всички видове корупционни практики в т.ч. но не само:

- Активен подкуп - даване, обещаване или предлагане на подкуп;
- Пасивен подкуп - искане, съгласяване за получаване или приемане на подкуп;
- Подкуп на обществен или държавен служител;
- Неоснователно обогатяване - злоупотреба с активи на дружеството;
- Нерегламентирано лично ползване на блага и активи;

Политиката на ГРУПАТА от дружества е консервативна по отношение на своите бизнес партньори като при осъществяване на своите контакти с тях изисква от своите служители внимателна преценка на етичното поведение и надежността на всеки един бизнес партньор.

Политика по качество

Ръководството на „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД, заедно със своите служители и работници, работи за непрекъснато подобряване на предлаганите продукти, осигурявайки само качествена и безопасна продукция, отговаряща на очакванията на клиентите и обществото, при стриктно спазване на всички законови и нормативни изисквания, отнасящи се до дейността му.

В своята управленска дейност ръководството на „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД се стреми към:

Обвързване с отговорността за качеството и безопасността на продуктите на всички нива – от Изпълнителния Директор до ръководителите на процеси и отдели и до всички работници;

Осигуряване на необходимите материални ресурси за изпълнение на всички хигиенни изисквания, необходими за безопасност на продуктите и целесъобразно обучение на персонала;

Ясно определяне на взаимоотношенията, правомощията и отговорностите по отношение на качеството и безопасността на продуктите на всички звена и длъжности в дружеството;

Развиване в ръководния и изпълнителския персонал на пазарно мислене, коректно отношение към клиентите и прецизно изпълнение на договорните задължения към тях;

Разширяване и усъвършенстване на маркетинга и рекламата с оглед увеличаване на продажбите и по-пълно задоволяване потребностите на потребителите;

За изпълнението на Политиката по качеството и безопасността на продуктите, ние работим за осъществяването на конкретни стратегически цели, които се определят ежегодно.

За осигуряване поддържане на високо качество, безопасност на продуктите и непрекъснато усъвършенстване, в ГРУПАТА на „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД се поддържат следните стандарти, по които се защитават съответните сертификати:

- „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД-Завод за спирт – ISO 9001:2015 и HACCP;
- „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД- Завод за захарни изделия – ISO 9001:2015 и ISO 22000:2005;
- „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД-Завод за опаковки - ISO 22000:2005;
- „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД“ ЕАД - ISO 9001:2015, IFS Food v.6.1 и ISO 22000:2005;
- „ЗАХАР“ ЕАД – IFS Food v.6.1 и ISO 22000:2005;
- „РМЗ Горна Оряховица“ ООД - ISO 9001:2015;

- Хелял сертификат за производство на вафли;
- SEDEX регистрация и SMETA Аудит за производство на захар и спирт;

4. Основни рискове и задачи, които предстоят по отношение на екологичните, социалните и други политики.

Основни рискове:

- Риск от понижаване интереса към предлаганите услуги;
- Риск от загуба на ключов доставчик;
- Риск от загуба на ключов клиент;
- Риск от доставка на оборудване с ниско качество;
- Риск от загуба на квалифицирани кадри;
- Риск от липса на персонал с необходимата квалификация;
- Риск от понижаване нивото на компетентност на оперативния персонал;
- Риск от увеличаване на оперативните загуби и загубите за обслужване;
- Риск от надвишаване на разходите за инвестиционни проекти;
- Риск от технологични аварии;
- Риск от неполучаване/загуба на лицензи и разрешителни.

Предприетите действия за овладяване на рисковете и възможностите трябва да отговарят на изискването да бъдат пропорционални на потенциалното въздействие върху съответствието на предоставяните услуги.

Подходите ни към овладяване на възможни рискове са в следната градация:

- избягване на риска;
- поемане на риска с цел възползване от дадена възможност;
- премахване на източника на риска;
- промяна на вероятността или на последствията;
- споделяне на риска или задържане на риска на базата на разумно решение.

Основни екологични рискове.

Основните екологични рискове, които имат отношение към дейностите в ГРУПАТА, които може да окажат неблагоприятни въздействия са: авария, в резултат на която може да се замърсят въздуха, водите, почвите или някои от другите компоненти на околната среда и неспазване на екологичните норми и неизпълнение на дейностите по намаляване на замърсяването на производствената територия от персонала;

Основни социални рискове.

Основните рискове пред ГРУПАТА са нарастването на средната възраст на персонала, текучество, ниска или липса на квалификация на ново наетия персонал в съответствие с изискванията на работното място.

Задачите с постоянен характер пред дружеството в тази насока са:

Активни мероприятия с учебните заведения от региона за привличане на млади хора, завършващи определена степен на образование, с цел понижаване на средната възраст на персонала.

Ограничаване на текучеството чрез въвеждане на общи и индивидуални стимули за постигнати резултати и разширяване на социалната политика.

Предоставяне на атрактивно трудово възнаграждение на служителите;

5. Нефинансови ключови показатели за екология, производствена среда и персонала на дружеството.

Нефинансови ключови показатели за екология и производствена среда.

В ГРУПАТА ЗАХАРНИ ЗАВОДИ разходът за питейна вода по години е:

Количество Куб. м.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Питейна вода	76 465	81 438	85 896	63 467	57 623

През 2020 г. са изплатени на консолидирана база:

Наименование	2020 г	2019 г.
ТБО и данък недвижими имоти в хил. лв.	140	139
Данък добавена стойност в хил. лв.	14 350	10 082
Акциз в хил. лв.	12 319	8 283
Изплатени суми за възнаграждения на персонала в хил. лв.	14 788	14 985
Изплатени суми на доставчици в хил. лв.	192 525	213 299
Разходи за обучения в хил. лв.	12	47

Нефинансови ключови показатели на персонала.

Средно списъчния брой, вкл. майки и заети по ДУК в ГРУПАТА „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ за 2020 г. е 695 бр. като спрямо 2019 г. изменението е намаление със 72 бр. Средната месечна работна заплата за 2019 г. е 1 323 лв. За 2020 г. тя е 1 439 лв. и е увеличена със 116 лв. – 8,8 %.

Разпределението на персонал към 31.12. 2020 г. по възрастов състав е както следва:

Възраст	2020 г.	2019 г.
От 18 до 24 г.	11	11
От 25 до 29 г.	23	33
От 30 до 35 г.	57	68
От 36 до 40 г.	65	84
От 41 до 45 г.	78	80
От 46 до 50 г.	106	138
От 51 до 55 г.	127	128
От 56 до 60 г.	104	117
Над 61 г.	51	78

Персоналът на ГРУПАТА „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ според придобито образование към 31.12.2020 г. е:

Образование	2020 г.	2019 г.
С основно	69	88
Със средно и средно-специално	379	459
С полувисше и висше	175	190

Средно списъчния персонал, без майки, през 2020 г. е 679 бр. както следва:

	2020 г.	2019 г.
Ниско квалифициран	283	324
Машинни оператори	63	72
Квалифицирани работници	119	128
Персонал зает с услуги за населението	4	4
Помощен персонал	27	32
Приложни специалисти	79	85
Аналитични специалисти	53	57
Ръководен персонал	51	51

Ръководството на „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД е отворено за възможностите, които може да доведат до въвеждане на нови практики, откриване на нови пазари, привличане на нови клиенти, създаване на партньорства, използване на нови технологии и други желани и осъществими възможности за реагиране на потребностите ни и тези на нашите клиенти.

„ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД спазва всички свои приети политики по отношение на екологичните и социални въпроси поради което не се налагат допълнителни волеизявления и факти за дейността на дружеството.

26.02.2021 г.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР: .....

/Валентина Ралева/

ЧЛЕН НА УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ: .....

/Георги Шарков/